

Вітаю з новим
навчальним роком

Фізика 9

Відомості про користування підручником

№ з/п	Прізвище та ім'я учня / учениці	Навчальний рік	Стан підручника	
			на початку року	в кінці року
1				
2				
3				
4				
5				

Зошит

з фізики

учня(учениці) 9-б (в) класу

КУ Сумська ЗОШ № 12 ім.Б.

Берестовського

м. Суми Сумської обл.

Кищика Богдана

*Зошит
для контрольних робіт
з фізики
учня(учениці) 9-б (в) класу
КУ Сумська ЗОШ № 12 ім.Б.
Берестовського
м. Суми Сумської обл.
Кищика Богдана*

Графік проведення письмових робіт з фізики 9 клас (2 години)

<u>Тема</u>	<u>Робота</u>	<u>Дата проведення</u>
РОЗДІЛ І. Електричне поле	Л.Р.№1 "Дослідження взаємодії заряджених тіл"	13.09.2016
	К.Р. №1"Електричне поле"	23.09.2016
РОЗДІЛ ІІ. Електричний струм	Л.Р.№2 "Вимірювання сили струму амперметром"	18.10.2016
	Л.Р.№3 "Вимірювання електричної напруги за допомогою вольтметра".	25.10.2016
	Л.Р.№4 "Вивчення залежності електричного опору від довжини провідника і площі його поперечного перерізу, матеріалу провідника".	08.11.2016
	Л.Р.№5 "Вимірювання опору провідника за допомогою вольтметра й амперметра".	25.11.2016
	Л.Р.№6 "Дослідження електричного кола з послідовним з'єднанням провідників".	02.12.2016
	Л.Р.№7 "Дослідження електричного кола з паралельним з'єднанням провідників".	09.12.2016

4**Вимоги безпеки під час роботи**

- 4.1. Працюйте лише на своєму робочому місці.
- 4.2. Будьте уважні й дисципліновані, точно виконуйте вказівки вчителя.
- 4.3. Розміщуйте прилади, матеріали, обладнання на своєму робочому місці так, щоб запобігти їх падінню або перекиданню.
- 4.4. Під час проведення дослідів не допускайте граничних навантажень вимірювальних приладів.
- 4.5. Стежте за справністю всіх кріплень у приладах і пристроях. Не торкайтесь обертових частин машин і не нахиляйтеся над ними.
- 4.6. Для складання експериментальних установок користуйтеся провідниками з клемми та запобіжними чохлами з міцною ізоляцією та без видимих пошкоджень.
- 4.7. Без дозволу вчителя не вмикайте електричне обладнання; самостійно не усувайте несправності електромережі й електрооблад-

НІВ**Б****проведення****3****5****Вимоги безпеки після закінчення роботи**

- 5.1. Після закінчення роботи обов'язково приберіть робоче місце. Прибирання виконуйте тільки з дозволу вчителя.
- 5.2. Електричне коло розбирайте тільки після вимкнення джерела електроживлення.

4.12. Не залишайте робоче місце без дозволу вчителя.

4.13. Виявивши несправність в електричному обладнанні, що перебуває під напругою, негайно повідомте про це вчителя.

4.14. Для приєднання споживачів до мережі користуйтеся штетельними з'єднаннями.

ЩО НЕОБХІДНО ЗНАТИ

Про фізичне явище

- 1) зовнішні ознаки явища, умови, за яких воно відбувається;
- 2) зв'язок даного явища з іншими;
- 3) фізичні величини, які характеризують явище;
- 4) можливості практичного використання, способи запобігання шкідливим наслідкам явища

Про фізичний закон

- 1) формулювання, зв'язок між якими явищами встановлює даний закон;
- 2) математичний вираз;
- 3) досліди, що привели до встановлення закону або підтверджують його справедливість;
- 4) межі застосування

Про прилад або пристрій

- 1) призначення;
- 2) будова;
- 3) принцип дії;
- 4) сфера застосування і правила користування;
- 5) переваги і недоліки

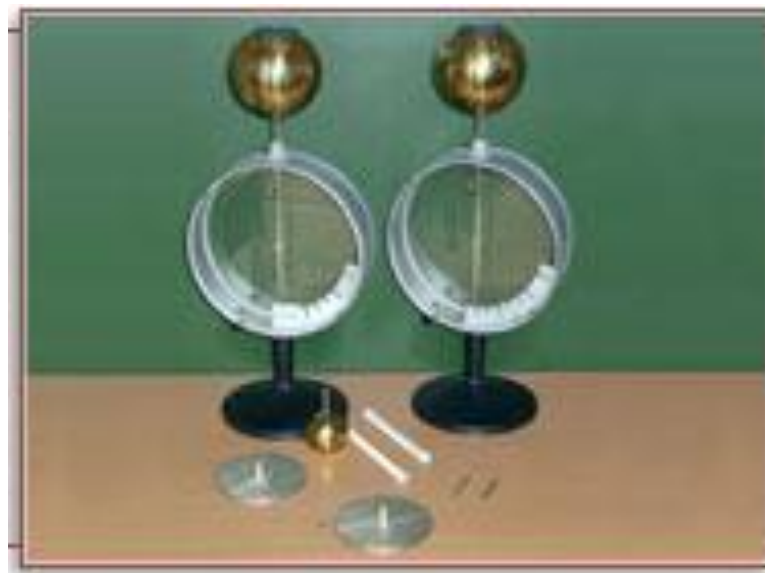
Про фізичну величину

- 1) символ для позначення;
- 2) властивість, яку характеризує дана фізична величина;
- 3) означення (дефініція);
- 4) формула, покладена в основу означення, зв'язок з іншими фізичними величинами;
- 5) одиниці;
- 6) способи вимірювання

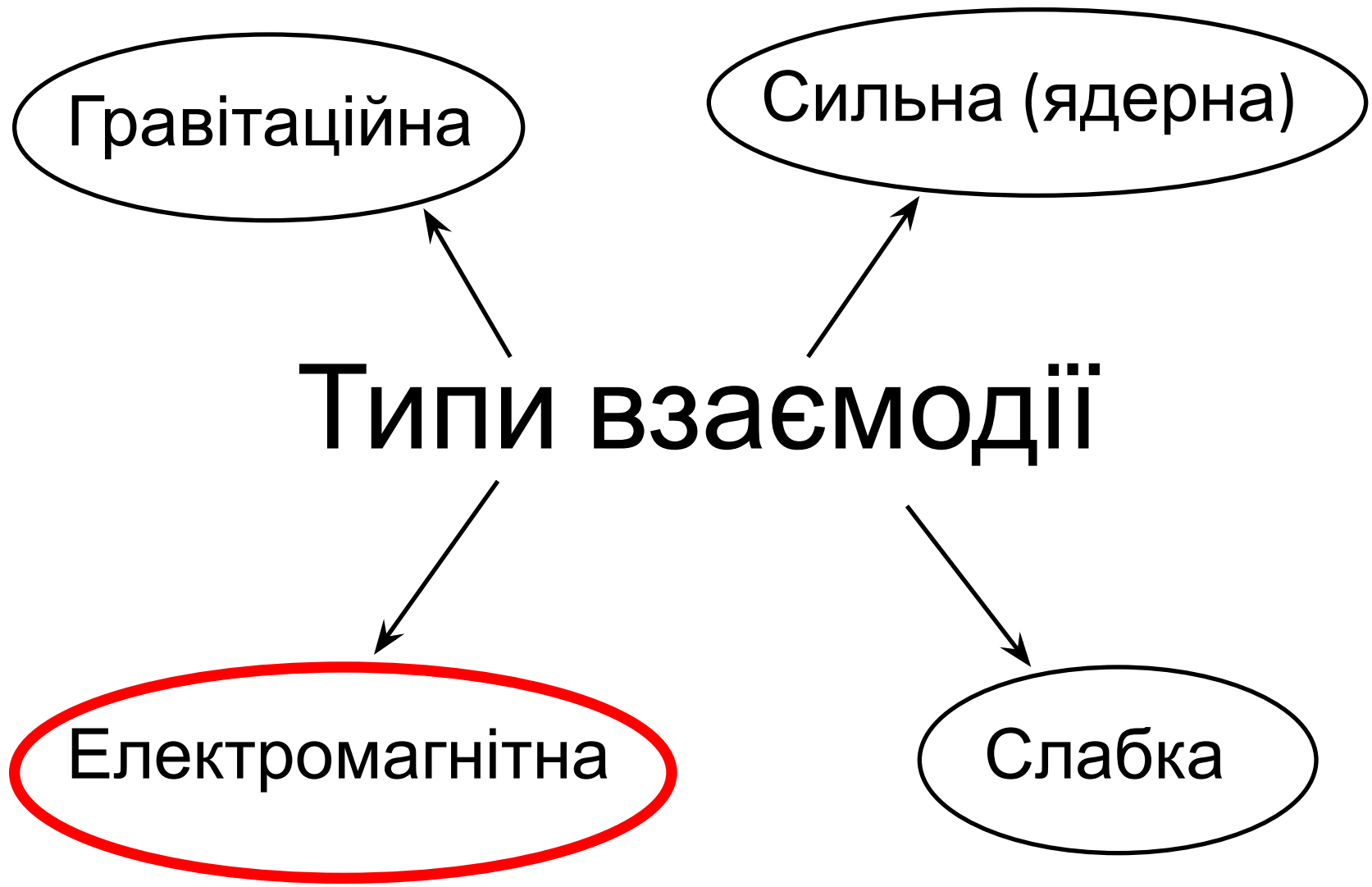
2 вересня

Класна

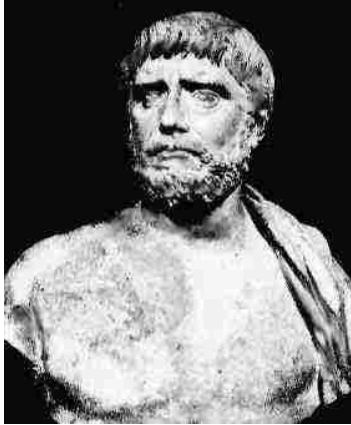
Електризація тіл. Два
родини роботи
роди електричних зарядів

Історія розвитку електростатики

Фалес Мілетський
(640—550 рр. до н. е.), грецький
філософ

Від грецької назви бурштину – *elektron* – процес, у результаті якого тіла набувають властивості притягувати інші тіла, назвали **електризацією тіл**.

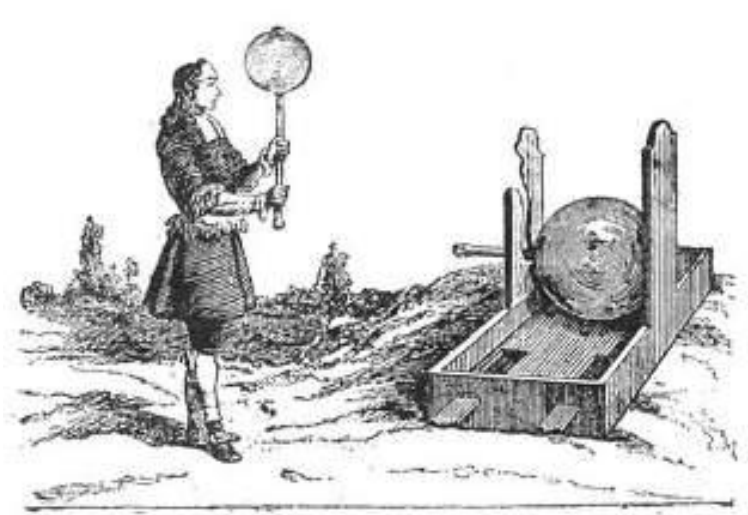
Тіла, що мають цю властивість, називають **наелектризованими**.

Історія розвитку електростатики

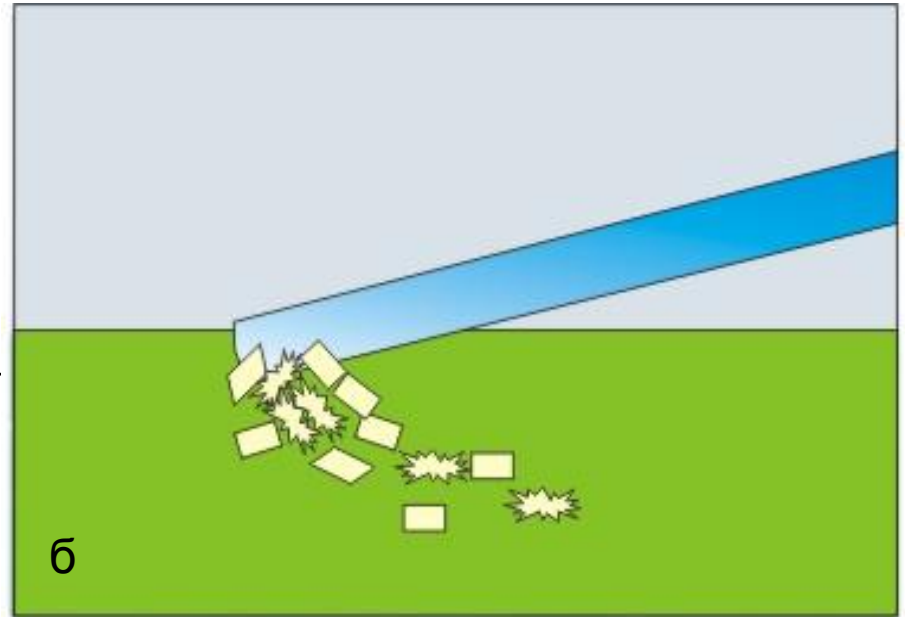

Вільям Гільберт (1544—1603), англійський фізик і лікар, засновник науки про електрику.

Отто фон Геріке (1602—1686), німецький вчений, побудував першу електростатистичну машину.

Електризація тіл

!!!

Під час тертя електризуються обидва тіла.

Взаємодія наелектризованих тіл

Тіла, що мають заряди протилежних знаків, притягуються.

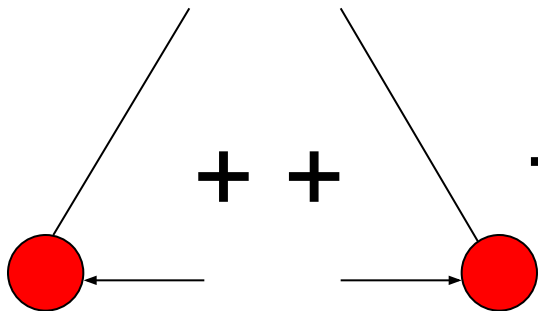
Тіла, які мають електричні заряди одного знака, взаємно відштовхуються.

Роди зарядів

Позитивний

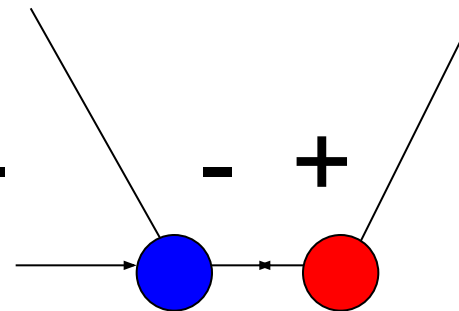
на паличці з оргскла, потертій об папір

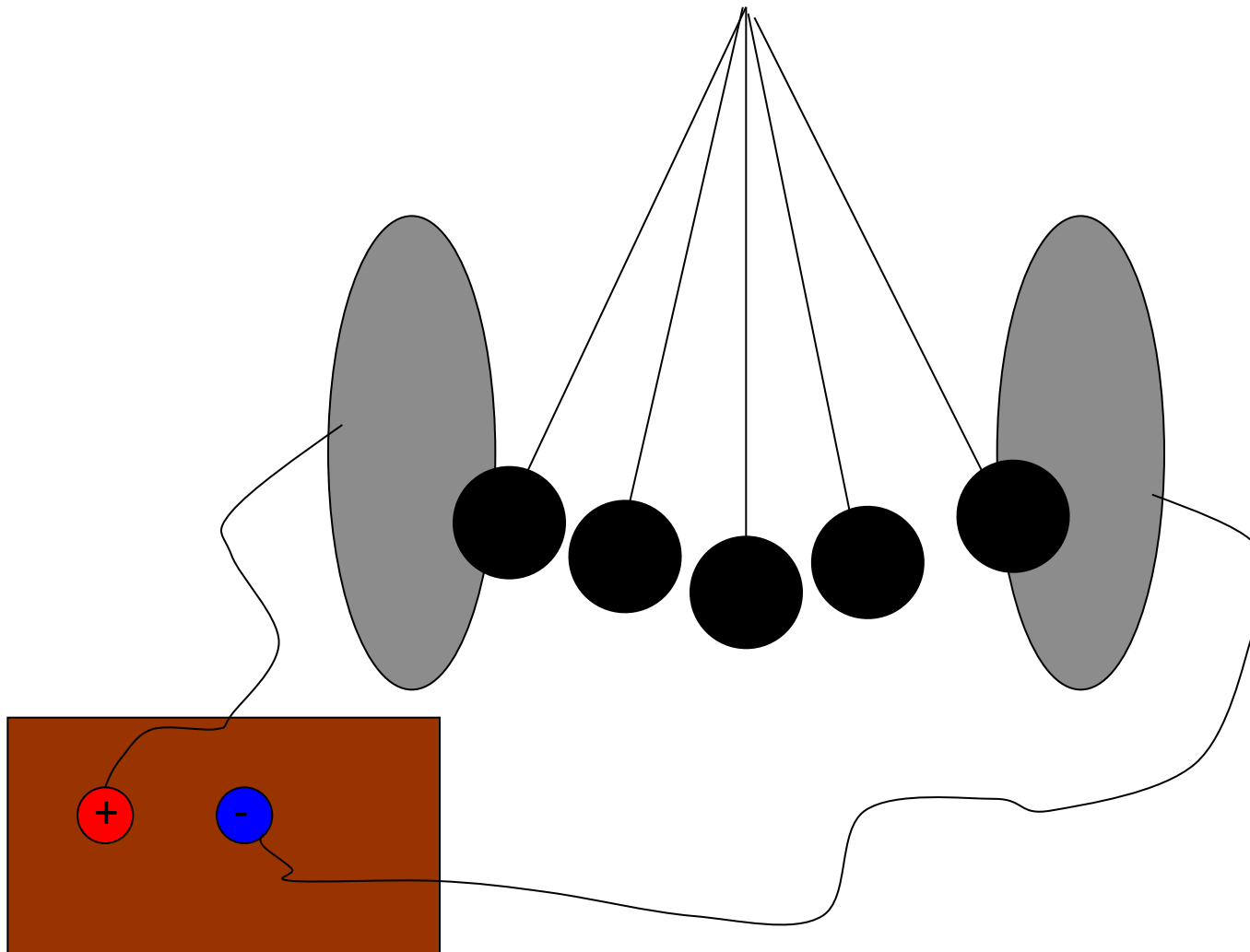
Негативний

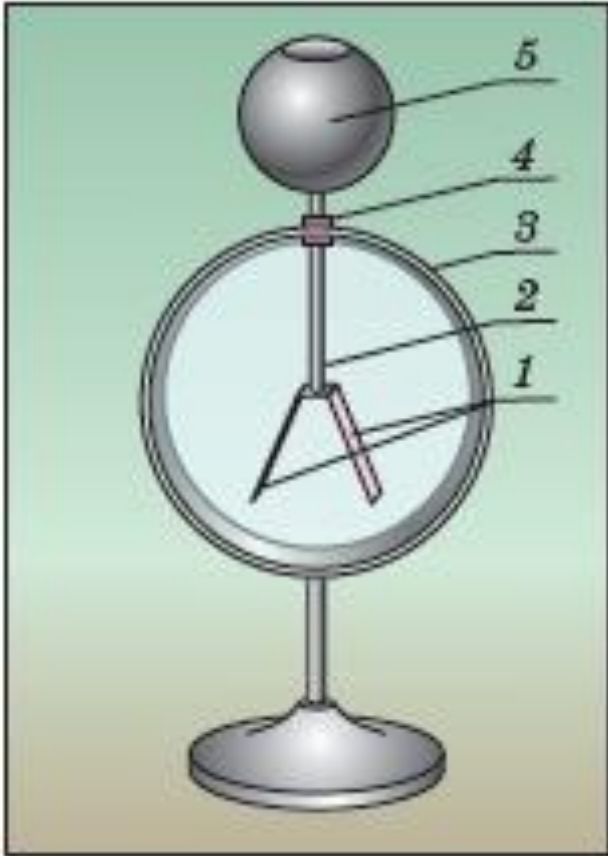
на бурштині або ебонітовій паличці, потертих об вовну

Взаємодія наелектризованих тіл

Електроскоп

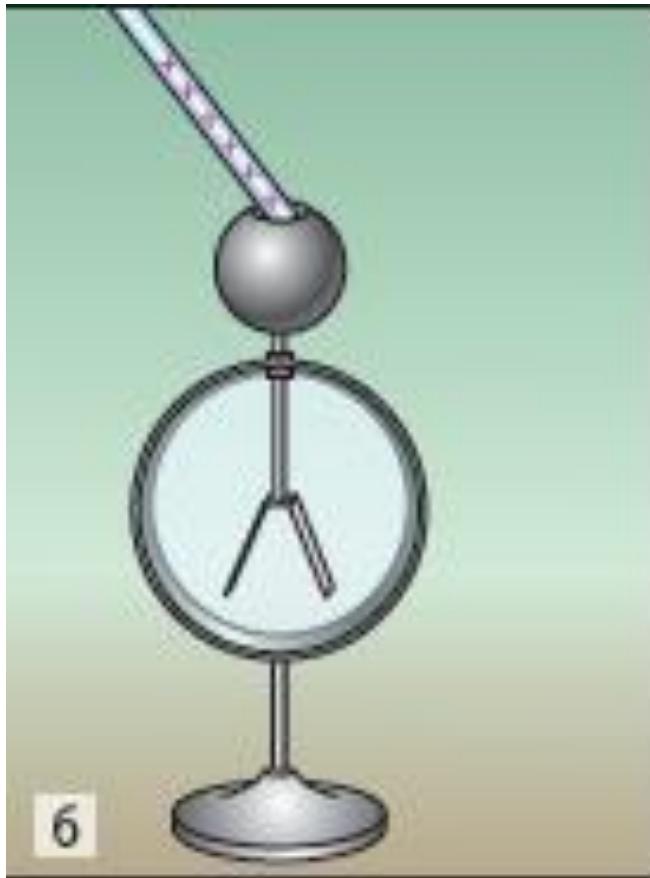

- 1 — індикатор (паперові смужки);
- 2 — металевий стрижень;
- 3 — корпус;
- 4 — діелектрик у місці кріплення стрижня;
- 5 — кондуктор

Електроскоп (від грец. *електрон* і *скопео* — спостерігати, виявляти)

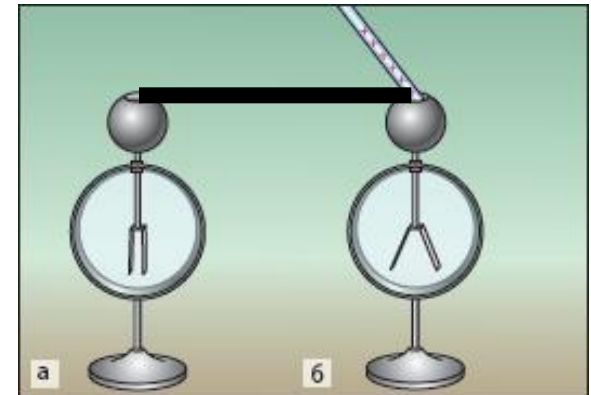
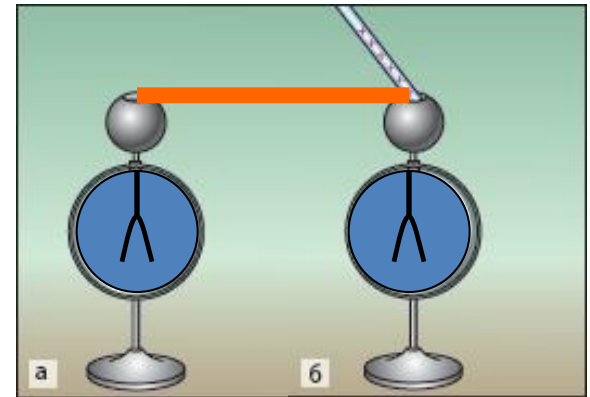
Принцип дії електроскопа

Якщо до кондуктора електроскопа доторкнутися досліджуваним зарядженим тілом, то частина заряду цього тіла потрапить на паперові смужки і вони розійдуться. Бо заряд на смужках буде однойменним.

За здатністю проводити електричні заряди всі речовини умовно поділяються на:

- **Провідники** (метали, ґрунт, розчини солей і кислот і т. д.)
- **Непровідники**, або діелектрики (порцеляна, ебоніт, скло, газы, пластмаси й т. д.).
- **Напівпровідники** - речовини, провідність яких залежить від зовнішніх умов (температури, освітленості, наявності домішок).

Статична електрика використовується людиною:

— для лікування органів дихання спеціальними електроаерозолями;

— для очищення повітря від пилу й сажі за допомогою електростатичних фільтрів;

— в електрокопіювальних пристроях (наприклад, у ксероксі);

— для фарбування тканин у фарбувальнях;

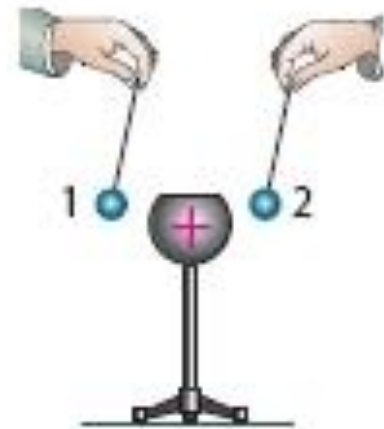
— для копчення риби на спеціалізованих комбінатах.

Запитання

- Як на досліді виявити, наелектризовані тіла чи ні?
- Як довести, що під час зіткнення електризуються обидва тіла?
- Чи можна за кутом розбіжності паперових смужок електроскопа судити про його заряд?

- Визначте знак заряду кульок 1 та 2

Домашнє завдання

1. Вивчити теоретичний матеріал уроку.
Підручник: § 1, с.4-7; вправа 1, с.7
(письмово)
2. **Творче завдання.** Сконструйте та побудуйте саморобний електроскоп.

Дякую за увагу!!!